

15.06.2011

**2011թ. հունիս ամսվա վերաֆինանսավորման
տոկոսադրույքի վերաբերյալ**

2011 թվականի հունիսի 7-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալ Ներսես Երիցյանը, խորհրդի անդամներ Արմենակ Դարբինյանը, Անդրանիկ Նորեկյանը, Ահարոն Զիլինգարյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ, որտեղ քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների ընթացիկ զարգացումները: 2011 թվականի մայիսին 12-ամսյա գնաճը կազմել է 9%, որը բարձր է նախորդ ամսվա համապատասխան ցուցանիշից 0.1 տոկոսային կետով: Ընդ որում, գնաճի ցուցանիշին պարենային ապրանքների գնաճի նպաստումը կազմել է 7.9 տոկոսային կետ:

Ըստ պաշտոնական վիճակագրության՝ 2011 թվականի մայիսին նախորդ ամսվա նկատմամբ արձանագրվել է 0.04% գնաճ. պարենային ապրանքների գների փոփոխություն չի արձանագրվել, ոչ պարենային ապրանքների գների աճի 0.1 տոկոսային կետ նպաստումը (հիմնականում բենզինի և դիզելային վառելիքի գնաճով պայմանավորված) գնաճի ցուցանիշին որոշ չափով չեզոքացվել է ծառայությունների սակագների (անապահով ընտանիքներին մատակարարվող բնական գազի սակագնի սուբսիդավորմամբ պայմանավորված) նվազմամբ:

2011թ. մայիսին համաշխարհային տնտեսության հեռանկարների վերաբերյալ վատատեսական սպասումների ձևավորմամբ պայմանավորված հիմնական հումքային ապրանքների գներն ամսվա սկզբին արձանագրել են որոշակի նվազում և կայունացել նախորդ ամսվա նկատմամբ համեմատաբար ցածր մակարդակներում: Ապրանքային շուկաներում դիտարկվող զարգացումները մեծապես պայմանավորվել են նաև ֆինանսական շուկաներում ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի փոխարժեքների զարգացումներով: Մայիսին Լոնդոնում գնանշվող նավթի գնի անկումը կազմել է միջինը 7%, պղնձի գնի անկումը՝ 6%: Պարենային ապրանքների գները հարաբերականորեն կայուն վարքագիծ են դրսևորել, միջազգային գների ինդեքսը մայիսին ապրիլի նկատմամբ նվազել է 1.02%-ով: Մայիսին ԱՄՆ ֆեդերալ պահուստային համակարգը պահպանել է քաղաքականության տոկոսադրույքի ցածր մակարդակը՝ միաժամանակ իրականացնելով քանակական ընդլայնման միջացառումները, որոնք, հավանական է, կշարունակվեն ԱՄՆ տնտեսության զարգացման արձանագրված ցածր տեմպերի պայմաններում: Եվրոբանկան կենտրոնական բանկը հունիսին անփոփոխ է թողել քաղաքականության տոկոսադրույքը, սակայն հուլիսին բարձրանելու ազդակներով:

2011թ. ապրիլին տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը¹ (ՏԱՑ) կազմել է 7.7%, ինչից ելնելով հունվար-ապրիլ ժամանակահատվածի ՏԱՑ-ը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ գնահատվել է 3.7%-ի շրջանակներում: ՏԱՑ-ի աճը գրեթե ամբողջությամբ արդյունք է արդյունաբերության և ծառայությունների ճյուղերում արձանագրված թողարկման ծավալների աճի: Մասնավորապես՝ արդյունաբերության ճյուղում թողարկման ծավալների աճը հունվար-ապրիլին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 6.4%, ծառայությունների և առևտրի ծավալների աճը՝ համապատասխանաբար՝ 8.8% և 1.6%: Շինարարության և գյուղատնտեսության ճյուղերում հունվար-ապրիլին, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ արձանագրվել է թողարկման ծավալների 0.8-ական տոկոս անկում: Ընդ որում, գյուղատնտեսության ճյուղի անկումը անասնապահության ենթաճյուղի հաշվին է եղել. բուսաբուծության ենթաճյուղի աճը կազմել է 2.6%՝ գարնանացանի և բանջարեղենի թողարկման ծավալների հաշվին: Ինչ վերաբերում է արտաքին ապրանքաշրջանառությունը բնութագրող ցուցանիշներին, հունվար-ապրիլին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ ապրանքների արտահանման ծավալներն ավելացել են 28.3%-ով, իսկ ներմուծումը՝ 10.9%-ով:

¹ ՏԱՑ-ը ի տարբերություն ՀՆԱ ցուցանիշի հաշվարկվում է տնտեսական գործունեության տեսակների թողարկման ծավալների, ոչ թե ավելացված արժեքների ծավալների հիման վրա և չի ներառում արտադրանքի զուտ հարկերը և ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայությունները: Նշված ցուցանիշի վերաբերյալ տես՝ 2011 թվականին ԱՎԾ-ի կողմից հրապարակված «Տարվա ընթացքում ընթացիկ մակրոտնտեսական ցուցանիշների հավաքագրման, ամփոփման և հրապարակման աճողական մեթոդից դիսկրետ (զուտ ամսական) մեթոդին անցման մասին» մամուլի հաղորդագրությունը:

Ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի մայիս ամսվա զարգացումները. փետրվարից իրականացված դրամավարկային պայմանների աստիճանական խստացման լազային ազդեցության արդյունքում մինչև 1 տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտատոմսերի միջին տոկոսադրույքն աճել է 0.84 տոկոսային կետով՝ կազմելով 9.8%, միջին ժամկետայնությամբ պարտատոմսերի միջին տոկոսադրույքը՝ 0.21 տոկոսային կետով՝ կազմելով 14.0%: Ռեպո շուկայում միջին տոկոսադրույքը ապրիլին կազմել է 10.2%, որը նախորդ ամսվա ցուցանիշից բարձր է 0.97 տոկոսային կետով: Միջբանկային ռեպո շուկայում միջին տոկոսադրույքը, ավելանալով 1.17 տոկոսային կետով, կազմել է 9.7%:

2011 թ. մայիսին արտարժույթի շուկայում դրամի միջին շուկայական փոխարժեքը նախորդ ամսվա համեմատ դրսևորել է հետևյալ միտումները. դրամն ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ արժեզրկվել է 0.16%-ով՝ կազմելով 374.2 դրամ, Եվրոյի նկատմամբ արժևորվել է 0.68%-ով՝ կազմելով 537.2 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ արժեզրկվել է 0.5%-ով՝ կազմելով 13.4 դրամ:

Տարեսկզբից իրականացված դրամավարկային քաղաքականությանը ֆինանսական շուկայի արձագանքման արդյունքում դրամավարկային ցուցանիշների ձևավորված միտումները համապատասխանում են Դրամավարկային քաղաքականության վերջին ծրագրում նախանշված միտումներին. մայիսին դրամային բազայի 0.3%-ով նվազման պարագայում դրամային զանգվածի աճը կազմել է 3%՝ պայմանավորված շրջանառվող կանխիկի 3.2% և դրամային ավանդների 2.8% աճերով: Արտարժույթային ավանդների աճը կազմել է 0.9%՝ պայմանավորվելով դրամային նկատմամբ փողի զանգվածի ավելի դանդաղ՝ 2.1% աճը (փողի բազան նվազել է 2.5%-ով): Դոլարայինացման մակարդակն ամսվա ընթացքում նվազել է 1.1%-ով: Պահպանվել է տնտեսության վարկավորման արագ աճը, որը կազմել է 2.7%՝ բացառելով դրամի արժեզրկման ազդեցությունը՝ 1.5%:

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

Խորհուրդն արձանագրեց, որ արտաքին հատվածից եկող գնաճային ճնշումներն առաջիկա ժամանակահատվածի համար մեղմվել են. հիմնական հումքային ապրանքների գները ամսվա սկզբին նվազել են՝ կայունանալով նախորդ ամսվա նկատմամբ համեմատաբար ցածր մակարդակներում, իսկ պարենային ապրանքների գները հարաբերականորեն կայուն են:

Խորհուրդը միակարծիք է, որ գնաճային միջավայրի վրա ներքին տնտեսությունից եկող ազդակները շարունակում են չեզոք լինել. մասնավոր ծախսումների դանդաղ աճը և զսպող հարկաբյուջետային քաղաքականությունը չեզոքացրել են աշխատանքի շուկայի թույլ գնաճային ճնշումները, որոնք առաջացել էին մասնավոր հատվածում արտադրողականության աճի համեմատությամբ անվանական աշխատավարձերի փոքր-ինչ առաջանցիկ աճի պայմաններում:

Միևնույն ժամանակ, չնայած վերջին օրերի անբարենպաստ բնակլիմայական պայմանների հետևանքով առաջացած անորոշություններին, ակնկալվում է նախորդ տարվա համեմատությամբ տեղական արտադրության գյուղմթերքների արտադրության ծավալների աճի պայմաններում դրանց գների նվազում:

Խորհուրդը գնահատում է, որ գնաճային միջավայրի ընդլայնման հավանականությունը բավականին ցածր է և ֆինանսական շուկայում ձևավորված տոկոսադրույքների միջոցով հնարավոր է առկա գնաճային միջավայրի զսպումը, ինչի արդյունքում կանխատեսվող ժամանակային հորիզոնում գնաճը կձևավորվի $4\% \pm 1.5$ տատանումների թույլատրելի միջակայքում:

2011 թվականի հունիսի 7-ի նիստում Խորհուրդը որոշեց անփոփոխ թողնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ սահմանելով 8.5% մակարդակ, լոմբարդային ռեպոյի և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքների համապատասխանաբար՝ 11.5% և 5.5% մակարդակներ:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61

էլ-փոստ. mcba@cba.am

www.cba.am